

Vestvågøy kommune
Utviklingsenheten

Det Kgl. Landbruks- og matdepartement
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

- i forkant

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 06/143	Doknr.: 225
Mottatt: 30 MAI 2006	MP/SØØ
Saksbehandler: UBB	713
Kontor:	Avekr.:

Deres ref.:

Vår ref.: 06/1050-2//IVJO

Dato: 29.05.2006

Veterinærvakt og veterinærtjenster

Det vises til høringsforslag om endring av lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell datert den 15. februar 2006.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Vestvågøy kommune.

Vennlig hilsen

Nils Kaltenborn
Utviklingssjef

Ivar Johansen
Fagansvarlig landbruk
Etter fullmakt

Vestvågøy kommune
Postboks 203, 8376 Leknes

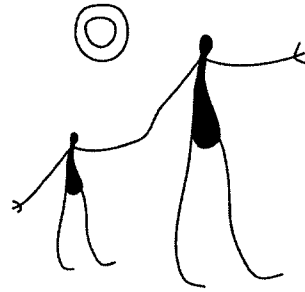
Tlf.: 76 05 60 00

Fax: 76 05 60 01

Postmottak@vestvagoy.kommune.no

www.vestvagoy.kommune.no

Org. Nr.: 942 570 619 - Bank: 7874.05.60831

Saksgang

Rekkef.	Utvalg	Møtedato	Sakstype	Utvalgssak
	Kultur-, Miljø- og Næringskomiteen	23.05.2006	PS	020/06

Arkivsak ID 06/1050

Saksbehandler: Ivar Johansen

VETERINÆRVAKT OG VETERINÆRTJENSTER

Saksopplysninger:

Lov av 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) danner det lovmessige grunnlaget for veterinærvirksomheten i Norge.

Loven er nå under revisjon og Landbruks- og matdepartementet har sendt forslaget til endring i loven ut på høring, bl.a. til landets kommuner.

Loven fastsetter både bestemmelser om dyrehelsepersonellens yrkesutøvelse og bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester fra slikt personell. Departementet er opptatt av at bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester forvaltes så nær brukerne som mulig.

Det økonomiske grunnlaget for klinisk veterinærtjeneste er svekket i deler av landet. Med klinisk veterinærtjeneste forstås tjenesteyting fra selvstendig næringsdrivende veterinærer til dyreeiere. Det svekkede økonomiske grunnlaget skyldes bl.a. strukturendringer, økonomiske forhold i landbruket og at vi har oppnådd en generell bedring i den norske dyrehelsen som igjen krever færre veterinærbehandlinger. Svekket økonomisk grunnlag for klinisk veterinærtjeneste gjør det mindre attraktivt for veterinærer å etablere seg i disse områdene. Det kan føre til mindre fokus på forebyggende helsearbeid og dårlig beredskap i forhold til smittsomme sjukdommer. Manglende tilgang på veterinære tjenester kan igjen gi svekket grunnlag for husdyrhold.

For å møte disse utfordringene satte departementet ned et utvalg (Sagelvmoutvalget) som bl.a. skulle vurdere hvordan en for veterinært personell kan bidra med offentlige virkemidler, slik at tilfredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i aktuelle områder.

I sin konklusjon og tilrådingen sa utvalget bl.a. følgende:

" Utvalget mener at de utfordringer en står overfor med hensyn til å få tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet best kan løses ved at tilgang på kliniske veterinærtjenester gjøres til et kommunalt ansvar. Utvalget tilrår derfor at kommunene gis ansvaret for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning.

Utvalget mener det i den sammenheng vil være nødvendig at også det statlige ansvaret for den kliniske veterinærvakten legges til kommunal sektor”.

For at kommunene skal kunne ta på seg denne oppgaven foreslås det at staten overfører penger til kommunene innenfor en totalramme. Denne rammen er ikke klar, men intensjonen er at det skal være tilstrekkelige midler til at kommunene kan tilby tilfredsstillende veterinære tjenester innenfor klinisk praksis på dagtid, kveld-, natt- og helgetid.

Disse midlene foreslås øremerket de første årene, men vil være del av den kommunale rammeoverføringen etter dette.

Historikk:

Nedlegging av distriktsveterinærtjenesten medførte svekking av veterinærtilbudet i mange områder. Distriktene har ikke fått kompensasjon for denne omorganiseringen. Staten har imidlertid gjennom gjeldende dyrehelsepersonellov et overordnet ansvar for at hele landet har tilgang på veterinærtjenester. En rekke kommuner i distriktene har opprettet stillinger eller gitt driftsstøtte for praktiserende veterinærer fordi næringsgrunlaget for privat etablering er svakt.

I 1991 ble det opprettet en landsdekkende kvelds- og nattevakt slik at dyreeiere skulle sikres tilgang på veterinærtjenester hele døgnet. Landet er delt opp i vakt-distrikt, og hvert vakt-distrikt fikk den samme vakt-potten til fordeling på de veterinærer som påtok seg vakt.

Fram til 2003 var Vestvågøy, Flakstad og Moskenes et eget veterinærdistrikt med distriktsveterinær. Samtidig var Vågan også et eget veterinærdistrikt, med tilhørende distriktsveterinær. I 2003 ble veterinærdistriktet i Vest-Lofoten sammenslått med Vågan veterinærdistrikt. Hadsel hadde en avtale om kjøp av veterinærtjenester fra veterinærdistriktet i Lofoten for den delen av Hadsel som ligger på Austvågøya. Denne avtalen er videreført etter distriktsveterinærordningen ble avsluttet.

Da Mattilsynet ble opprettet i 2004 ble ordningen med distriktsveterinær nedlagt. Dette fikk imidlertid ingen konsekvenser for vaktområdet da Lofoten allerede var sammenslått til ett veterinærdistrikt tidligere.

I dag er det en privatpraktiserende veterinær i Vågan, og fire på Leknes. Disse har i felleskap etablert Lofoten veterinær-senter på Leknes. Alle veterinærene i Lofoten er med i vaktordninga. I perioden hvor lamminga foregår er det alltid to veterinærer som har vakt. Denne utvidelsen gjør det mulig å håndtere det store behovet som er om våren.

Den største brukeren av veterinærtjenester er naturlig nok gårdbrukerne. Dyretallet i Lofoten har vært relativt stabilt i Lofoten selv om antall aktive gårdbrukere er i tilbakegang. Tjenester knyttet til kjæledyr utgjør etter hvert også et stort marked for veterinærene. I tillegg har hestemiljøet hatt en betydelig utvikling de senere år. Det er også aktivitet i forhold til oppdrettsnæringen.

Det er kommet til enighet om en ny vaktavtale mellom veterinærene og staten i 2005. Veterinærene på Leknes har gitt uttrykk for at de er rimelig fornøyd med denne avtalen, og den kompensasjon veterinærene får for å delta i vaktordningen. Forut for den nye avtalen tilbød staten veterinærene en bedre kompensasjon for å delta i vaktordningen, som ble finansiert ved å utvide vakt-distriktene. Dette førte til at flere vakt-distrikter ble for store å håndtere for veterinærene. For Lofoten sin del var det ikke aktuelt å utvide vakt-distriktet, da dette allerede ble gjort i 2003.

Veterinærene mener imidlertid at vakt-distriktet som i dag strekker seg fra Austvågøya til Moskenes er for stort i utstrekning. Det er en kjøretid på 2-3 timer fra øst til vest. I enkelte tilfeller kan dette føre til unødige lidelser hos dyrene og tap av liv. Veterinærene vurderer det slik at det minimum må delta 4 veterinærer i

vaktordningen i Lofoten for at denne skal kunne fungere i praksis. Blir det færre vil arbeidspresset bli for stort.

Regionkontoret i Mattilsynet er ansvarlig for organisering av vekten, og vaktordningen er også viktig for at staten kan opprettholde en forsvarlig beredskap mot alvorlig smittsomme sykdommer og alvorlig dyrevernsaker.

Endringsforslaget:

Departementet følger opp innstillingen fra Sagelvmoutvalget og foreslår at kommunene skal overta ansvaret for veterinærtjenesten, herunder administrering av den kliniske vakta. Departementet mener at det vil være en fordel om kommunene har styringen med veterinærtjenesten, fordi en her lettere vil kunne se hva som er de lokale behov for denne tjenesten.

Departementet foreslår at det ikke lenger lovfestes en hjemmel til å pålegge veterinærene plikt til å delta i vaktordningen. I den grad kommunene vurderer det som nødvendig å sikre at veterinærer deltar i en slik vaktordning, kan dette avtales mellom kommunen og veterinær.

Departementet foreslår videre at de detaljerte reglene om klinisk vakt avvikles, slik at kommunene kan stå friere til å tilpasse vaktordningen til lokale forhold. De hensynene vaktordningen skal ivareta omfattes av det generelle ansvaret kommunene foreslås gitt etter ny § 3a. til å sørge for tilfredstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

De økonomiske konsekvenser for reformen er ikke endelig klarlagt, men regjeringa har en ambisjon om at alle nye oppgaver som pålegges kommunene skal være fullfinansiert. LMD tar sikte på at midlene til klinisk veterinærvaktt og midler knyttet til det nye ansvaret for tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, evt. som øremerking av tilskudd i en overgangsperiode.

Vurdering:

I forslaget til endring av dyrehelsepersonelloven overlater staten til kommunene ansvaret for at det finnes en forsvarlig veterinærdekning. I den sammenheng overføres også ansvaret for den kliniske veterinærvakten.

Rådmannen er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. Samtidig vil det bidra til at veterinærvirksomheten blir integrert i kommunens totale virksomhet. Dette tror jeg kan være positivt både for kommunen og veterinærene. På den måten kan veterinærvirksomheten bli mer synlig i den enkelte kommune. Kommunene kan også være med å styre utviklingen på dette feltet i tråd med lokale behov.

Det kan også reises spørsmål ved hensikten om å gjennomføre denne ansvarsoverføringen, sett i lys av at den dominerende saken, vaktordningen, nå har funnet sin løsning. Mange steder, som i Lofoten, er det vaksamarbeid over kommunegrensene og det forekommer også vaktområder som ikke følger kommunegrensene. Det må derfor spørres om ikke Mattilsynet på regionnivå fortsatt vil ha gode forutsetninger for å administrere en enhetlig vaktordning i sin region. Det må også vises til den regionvise utredningen høsten 2005 som ble administrert av Mattilsynets regionkontor. Denne regionvise gjennomgangen hvor representanter for kommunene, Mattilsynet, brukerorganisasjonene og veterinærforeningen deltok, var avgjørende for å opprette forsvarlige vaktområder.

Vaktordningen er et viktig instrument for å sikre ordnede arbeidsforhold for veterinærer i klinisk praksis og dermed veterinær bemanning i hele landet, også i næringssvake områder. En kommunal overtakelse, der

midlene ikke lenger er øremerket, kan innebære at kommunene får flere ulike ordninger på dette området. Midler som ikke er øremerket vil dessuten måtte konkurrere med andre kommunale oppgaver. Resultatet kan bli at landbruksnæringen blir skadelidende i kommuner hvor veterinærtjenesten av ulike årsaker blir nedprioritert. Samtidig blir prioriteringen av veterinærtjenesten et lokalt ansvar og anliggende, hvor kommunen selv må tenke gjennom hva som til en hver tid vil være den beste løsningen innenfor sine kommunegrenser. Jeg tror derfor ikke det vil være entydig negativt for landbruksnæringen at ansvaret for å sørge for tilstrekkelig tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell og ansvaret for den kliniske veterinærvakten overføres til kommunen. Tvert i mot vil en slik overføring av ansvar til kommunene vil gjøre ordningen mer fleksibel, og lettere å tilpasse tjenesten til lokale behov. Jeg tror kommunene selv evner å gjøre riktige prioriteringer ut fra lokale behov på dette området slik at ordningen kan fungere på en god måte. Når dette er sagt er det også meget viktig å understreke at det må følge med statlige garantier i form av økonomisk forutsigbarhet som gjør kommunene i stand til å gjennomføre reformen etter intensjonen.

De siste årene har stadig flere statlige oppgaver blitt overført til kommunene. Et eksempel er overføringen av juridiske og økonomiske virkemidler i landbruksforvaltningen. Filosofien som ligger bak en slik utvikling er at kommunene, som har den beste lokale kjennskap til ulike problemstillinger og utfordringer, selv skal kunne styre utviklingen slik de mener er mest tjenlig i lokalsamfunnene. Det innebærer et stort ansvar samtidig som det gir kommunene mulighet til å løse lokal utfordringer på en best mulig måte uten å være styrt av overliggende myndigheter. Den foreslåtte overføring av ansvar i veterinærtjenesten er en del av en større moderniseringsprosess innen offentlig forvaltning som jeg mener kommunene må ønske velkommen. Det er da en selvsagt forutsetning at det følger full kostnadskompensasjon med ansvarsoverføringen.

Den norske veterinærforening går i mot ansvarsoverføringen slik den er foreslått.

Endringsforslaget er diskutert med veterinærene i klinisk praksis i kommunen. De er rimelig fornøyd med den nye vaktavtalen som er forhandlet fram med staten, og ønsker ikke at ansvaret overføres til kommunene. De mener også at den lovpålagte plikten til å delta i vaktordningen bør videreføres. Hvis denne plikten ikke lenger lovfestes kan det føre til at enkelte distrikter blir uten vaktordning, med de dyreetiske konsekvenser det vil kunne medføre.

Konklusjon/oppsummering:

Vestvågøy kommune er enig med departementet i at det ideelt sett kan være gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig.

Kommunen mener samtidig at brukerne av veterinære tjenester er best tjent med forutsigbare betingelser. Det betyr at vilkåret for at kommunen skal gå med på en løsning med overtakelse av ansvar er at staten yter full kostnadsdekning for gjennomføring av reformen.

Ut fra forannevnte tilrås Kultur-, miljø- og næringskomiteen å fatte følgende:

Vedtak:

Vestvågøy kommune er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. På bakgrunn av en slik virkelighet vil kommunen støtte forslaget om å flytte ansvaret for klinisk veterinærvakt fra staten til kommunen.

Vilkåret for at kommunen går for en slik løsning er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.

Leknes, den 28. mai 2006

Nils Olav Hagen

Rådmann

Nils Kaltenborn
Utviklingssjef

020/06: Veterinærvakt og veterinærtjenster

Forslag til vedtak:

Vestvågøy kommune er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. På bakgrunn av en slik virkelighet vil kommunen støtte forslaget om å flytte ansvaret for klinisk veterinærvakt fra staten til kommunen.

Vilkåret for at kommunen går for en slik løsning er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.

Behandling i Kultur-, Miljø- og Næringskomiteen – 23.05.2006

Landbruksansvarlig Ivar Johansen møtte under behandlingen og orienterte til saken og svarte på spørsmål.

Tilleggsforslag fra Kirsti Pettersen:

Dersom kommunen skal overta denne ordningen forplikter kommunen seg til å ha det overordnede ansvaret for veterinærvakt og veterinærtjenesten. Veterinærene må forplikte seg til å ta de vaktene de pålegges gjennom vaktavtaler som den enkelte kommune inngår med den enkelte veterinær.

Kirsti Pettersens tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt

NM-020/06 Vedtak:

Vestvågøy kommune er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. På bakgrunn av en slik virkelighet vil kommunen støtte forslaget om å flytte ansvaret for klinisk veterinærvakt fra staten til kommunen.

Vilkåret for at kommunen går for en slik løsning er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.

Dersom kommunen skal overta denne ordningen forplikter kommunen seg til å ha det overordnede ansvaret for veterinærvakt og veterinærtjenesten. Veterinærene må forplikte seg til å ta de vaktene de pålegges gjennom vaktavtaler som den enkelte kommune inngår med den enkelte veterinær.

.....